



Nro 9.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bét s b e n Juliusnak 30-dik napján 1793
esztendőben.*

Konstántzinápoly.

Eleitől fogva az a' reménység táplálta a' Párisi N. Gyűlésnek tagjait, hogy a' Frantzia nemzetnek régi izövétséges baráttya, a' Konstántzinápolyi udvar, ha világosan nem is, leg alább titkos útakon módokon segélleni fogja a' Fr. új alkotmánynak fel állítását. Illyetén bizodalomból küldöttek oda eggy *St. Croix* nevű patriotát közönséges követségbe, de a' kit, reménységek kivül ollyannak lenni nem ismert, el sem is fogadta a' Diván. Ahozképest oda ment ugyan *St. Croix*, de nem mint nemzet képviselője, nem úgy

mint más Európai fejedelmeknek követei, hanem csak mint magános személy él ottan. Hogyha a' köz híreknek hitelt adhatunk, nem fog ugyan a' nagy Porta a' Frantzia nemzet ellen fegyvert fogni, hanem nem is fogja annak felsőségét, és másoktól való függetlenségét mind addig meg ismérni, valameddig más Európai hatalmasságok által szabadnak lenni nem ismértetik. Úgy láttzik, hogy tökéletes neutralitást, avagy semmi részre való nem hajlást akar a' Konstantzinápolyi udvar e' jelenvaló háborúban tartani.

Sokkal nagyobb figyelmettséget okozott neki az Orosz Birodalomnak, Lengyel Ország néhány elfoglaltatott tartományai által lett öregbedése, és leg közelebb a' *Kaminieki* várnak Orosz seregek által lett elfoglaltatása, mellyből semmi szerentsét nem jövendől magának. Ezen okból hátráltattya is az Orosz követnek oda való menetelét.

A' szerentsétlen Frantzia királynak XVI *Lajosnak* idősbik öttse *Stanislaus Xaverius*, Provincai hertzeg, ki a' bé vett szokás szerént *Monsieurnek* (*Mönfsziönek*) neveztetik, a' mint az előbbi történetekből tudunkra vagyon, Frantzia Ország Régensének tétettetett a' Fr. nemzet ellen öszve szövöttezett fejedelmek által. Ez a' Regens, akarván maga jussával élni, mingyárt Residensévé, az az, követévé választotta, és küldötte a' Konstantzinápolyi udvarhoz *Chalgrin* urat, és egyszersmind jelentést tétetett a' Török Országban múlató Frantziáknak, hogy magokat annak óltalma alá biznák. — Mitsoda választ fognak ezek arra adni, a' jövendő idő mutattya meg, Gr. *Choiseul*, vólt Frantzia követ, már ennekelötte elztendővel Pétersburgba ment, és az óltától fogva mindenkör ott múlat, 's ott várja a' házája dolgainak ki menetelét.

Lengyel Ország.

Múlt Pénteken költ újság levelünknek 114 és 115 lapjain közlöttük érdeemes Olvasóinkal azon fontos irást, mellyet az Orosz, és Prusszus követek bé adtanak a' Grodnói diétára fel gyülekezett Lengyel Statusoknak. Kötelelségünknek lenni ismértük az erre, múlt Juniusnak 22 napján adattott válaft is egész mivóltában ide bé iktatni, hogy ekképen mind a' Lengyel Rendeknek mértékletes indulattját, mind hazájoknak mostani kétséges ki menetelü környülállásait láthassuk. Ez a' felelet szórúl szóra így vagon. „Lehetetlen vólt a' Fels. Lengyel köz társaságnak el felejteni, hogy annak bátorsága égyedül az Orosz Birodalommal való szoros szövetségen fundál-
 „tatik; ahozképest szüntelen azon igyekezett,
 „hogy a' Pétervári udvarral való szoross égy-
 „gyelségét fenn tarthassa. Valamint nem szük-
 „ség itten azon kútfejeket elő hordani, a' mely-
 „lyekből származtanak néhány lakosoknak ezen
 „systema, avagy alkotmány ellen végbe vitt hi-
 „bás tselekedeteik; úgy szükségtelen dolog vól-
 „na azokat a' szomorú következéseket is, mely-
 „lyek e' miatt mind magát a' királyt, mind az
 „egész Lengyel nemzetet érdeklették elő szám-
 „lálni. Elegendő leszen arról meg emlékezni,
 „hogy azon szempillantásban, mellyben a' Fels.
 „Orosz Császárnénak, Májusnak 18-dik napján,
 „1792 elztendőben tett jelentését vették Len-
 „gyel Orzágnak lakosai, meg gyözödtének arról,
 „és az egész nemzet szükségesnek lenni ismér-
 „te azon fejedelem alizonnyal való szoros szö-
 „vetségét, a' ki olly sokszor, és annyiféle al-
 „kalmatolságokban magát Lengyel Ország barát-
 „néjának lenni nevezte, a' ki az egész világ sze-
 „meinek láttára azt igirte, hogy minden vesze-
 „delmes környül állásokban fenn tartani igye-
 „kezik a' Lengyel nemzetnek szabattságát, és a'
 „Lengyel köz társaságnak másoktól való füghe-
 „tetlenségét. „

„ E' vala a' *Targovitzban* támadott Confoe-
 „ derációnak, avagy öfzve szövetségnek tze-
 „ lya is, mellyre, mihelyt a' környül állások meg-
 „ engedték, mindjárt maga a' király is által lépett,
 „ meg győzöttetve lévén arról ő Felsége, hogy
 „ a' Felséges Orosz Császárnénak lehetetlen vól-
 „ na másképen gondolkodni és tselekedni, mint
 „ a' miképen az 1773-dik esztendőben tett trakta-
 „ szerént önnön magának ő Felségének tettzett
 „ rendelést tenni. — A' két éggyesült nemzetnek
 „ general confoederatiója, látván a' Lengyel köz-
 „ társaságnak az Orosz fejedelem asszonnyal léjen-
 „ dő szoros barátságának ohajtott szempillantá-
 „ sat jelen lenni, tökéletesen meg győződött a'
 „ a' felől, hogy a' Lengyel nemzetnek szabattsága
 „ hazájának mástól való nem függése, és egélz-
 „ sége bizonyossan fenn fognak maradni, annyi-
 „ val inkább, mivel az Orosz fejedelem asszony
 „ magát Lengyel Ország barátnéjának, szövetsé-
 „ gesének, és óltalmazójának lenni igirte. — Az
 „ alább irtak magát az Orosz követet hivják ta-
 „ núbizonyságúl, hogy a' király, és a' General
 „ confoederatió leg kissebb tselekedeteik által sem
 „ távoztanak el azon jó indulattól, leg kissebbet
 „ sem miveltek sem ök, sem a' nemzet, melly által
 „ a' Felséges Orosz Császárnénak kégyelmét meg-
 „ sérthették volna, noha tulajdon szemeikkel ta-
 „ pasztalták, hogy hatalmas Orosz hadi seregek
 „ jöttek bé az Országba. Úgy néztük ezeket
 „ mind eddig, mint barátságos népet, úgy bán-
 „ tunk velek, és mindent valami tsak hazánktól
 „ ki telhetett, öfzve szereztük táplálásokra. —
 „ Más részről igen figyelmetes vólt a' fő kórmány
 „ szék azokra az új sectákra, a' kik az ő vesze-
 „ delmes, és a' nemzetnek romlására tze-
 „ lőzö világot imitt amott meg gyújtották. Sokan
 „ meg fogattattak, és azok a' veszedelmes társa-
 „ ságok, mellyek világosságra jöttek, és fel-
 „ adattattanak, széllyel üzettettek. — Keményen
 „ meg büntettettek a' bünösök, nem annyira tar-
 „ tottunk a' Jacobinusi gondolkozású, és vétkes
 „ principiumaikat hintegető személyek miatt szár-

„mazható veszedelemtől, mint inkább attól, hogy
 „az Orosz fejedelem állzonyt leg kisebbben is meg
 „ne sértsük. „

*Ennek folytatását más alkalmatosságra ha-
 lasztjuk.*

Hadi Történetek és Környül állások.

Condé várában költ magános levélből azt ol-
 vassuk, hogy Juniusnak 10 napján, dél után 1
 órakor menvén bé a' Cs. K. seregek a' várba,
 ottan mingyárt minden ör álló helyeket el foglal-
 tak. Az ottan lévő 4000 főből álló katonák kö-
 zül, allig tehetett immár másfél ezer is szolgálá-
 tot, ezeknek is pedig, ha tsak két három napig
 halasztatott volna is még a' várnak fel adattatá-
 sa, éhel kellett volna a' kenyérnek és eleség-
 nek felettébb való szüksége miatt meg halni. Az
 ott lévő Fr. ispotály, mellyben mintegy 1400 be-
 teg katonák feküdtének, felettébb rossz állapot-
 ban vólt, mind az eleségre, mind a' gyógyító
 szerekre nézve.

A' mint a' levelező magát ki fejezi, nem győ-
 zedelmes vitézekhez illő örömmel, hanem szomo-
 rúsággal mentenek bé a' Cs. Kir. seregek a' fel-
 adattatott városba. — Az éhség miatt el bággya-
 dott, és inkább fél hólt, mint élő emberekhez
 hasonló öriző katonáknak szomorú tekintetek, a'
 félelem, rettegés, és nyomorúság terhe alatt el-
 alélt lakosoknak siralmas környül állásaik, kik
 közül sokan a' lankadtság miatt le rogyantak,
 sokan öszve kútsólt kezekkel kértének magoknak
 kenyeret, sok tsetsemő gyermekeiket karjaikon vi-
 selő, és száraz emlőikkel tsendesíteni akaró, si-
 ráncozó édes anyák, sűrű könnyhúllatásokat fa-
 tsartanak ki kemény szívű vitézeinknek szemeik-
 ből, mellyeket az leg inkább szaporított, hogy a'
 katonai szoros fenyték miatt lehetetlen vólt nékiek
 azokon a' szegény embereken mingyárt segíteni. —
 Mihelyt környül állásokhoz képest a' szükséges

rendelések meg tétettek, és helyeken vóltanak, le hányván fegyvereiket, széllyel ofzlottak, és égygyik házból a' másikba mentek, de koránt sem azért, hogy a' lakosoknak meg maradtott kevés vagyionokat el ragadozzák, hanem hogy segítsék szükölködő ember felebaráttyaikat. A' mi kevés kenyerek és pénzek vólt, örömmel elegyes könyükkel ofztogatták ki közöttök.

Gr. *Wurmser* kórmánya alatt lévő Cs. K. hadi seregeknek *Altdorf* mellett lévő táborokból ilyetén jelentés érkezett hozzánk: *Juniusnak* 14 ik napján számos Fr. gyalogság mutatta magát *Ottersheim* és *Kittelsheim* körül, hanem eggy kevés tsatázása után ismét vissza tért. Minthogy az a' hir támadott és terjedett ki, hogy az ellenség meg akarja a' Cs. K. seregeket támadni, 4 batalion gyalogsággal, 8 escadron lovasággal ment a' *Brunsvigia*i hertzeg segítségekre, hanem tsak ugyan semmi nevezetes dolog nem történt azon a' napon. Következett napon ismét számos vizsgálódó Frantziáság közelgetvén *Ottersheim* és *Knittelsheim*hez, a' külső vigyázatokat meg szaporította *Mészáros* Generál úr, a' kiket 300 foból álló gyalog és lovas Frantziáság meg is támadott. A' vigyázaton állott fő hertzeg *Leopold* huszár regementebeli fő hadnagyok *Leopold* és *B. Vétsei*, és az ő segítségekre ment *Mack* vasas regementéből való all hadnagyok *Hampel* és *Janovszky*, ennekfelette a' Szerviai szabad seregbeli *Wukasinovich* fő hadnagy, és *Veszelich* zászló tartó olly vitézi módon viselték magokat, hogy egynéhány szempillantás mulván 232 Frantziát le vagdaltak, 12 pedig el fogtak. Mingyárt vissza húzta ugyan magát az ellenség, hanem tsak hamar azután újjobban, még pedig nagyobb erővel tért vissza vitéz katonáink ellen, kétség kívül olly fel tétellel, hogy vagy el vesztegessék, vagy mind eggy lábíg el foghassák őket. Azomban készen lévén Hertzeg *Leopold* huszár regementebeli kapitány *Hertelendy*, és *Hellebrand* fő hadnagy, ennekfelette *Ivanovich* zászló tartó 50 Szerviai szabad se-

regbeli katonával, nem bóldogúlhattak a' Franziák vezedelmes szándékokban, kéntelenek voltak vissza térni. Ebben a' tsatában 1 hufzár és 4 ló veszett el, és 1 hufzár és 1 ló sebesítettnek meg.

F. M. L. Gróf *Latour* azt a' jelentést tette *Koburg* hertzegnek, hogy e' folyó hólnapnak 10 napját követő éjjel, éjfél tájban, öt colonnében támadta meg az ellenség *Bettignies* mellett (a' Hannóverai tartományban) vigyázó ör állóit. — Az első colonné *Hantes* mellett lévő ör álló helyünket, mellyet a' miénk, minden éjjel el szoktanak hagyni, foglalta el, de a' honnan viradtakor, *Koburg* hertzeg regementebeli fő Strázsa mester Gr. *Hadick* által el üzetetett. A' második colonné *Grand- és Vieu-Rengig* portázó katonáink által oldalaslag meg támadtván, néhány halzontalan puszkázások után vissza futott, mellyben igen sok kárt tsinált az erdőben el rejtetett vigyázó gyalogságunk. Kár vólt, hogy az éjjelnek setétsége miatt nem üzhette azt *Canisius Obester*, a' ki *Koburg* hertzeg regementéből két escadronnal vala az ellen ki küldetve. A' harmadik colonne, melly mintegy 1200 gyalogból, 80 lovasból és 3 ágyúból állott, *Maubege* mellett lévő végző sántzainkat vette tárgyúl, és noha eleinte szerentsés vólt is annak el foglalásában, de minekutánna *Stein* regementebeli fő Strázsa mester *Neszlinger* Gróf egy compánia gyalogsággal oda érkezett vólna, nemtsak az el foglaltatott sántzot kéntelen vólt az ellenség el hagyni, hanem e' mellett sok embert is el vesztett, úgy hogy 51 közüle a' *Márs* piatzán maradott, 1 Obestlieutenant, 1 granatéros kapitány, és 81 köz ember fogságba esett. Evvel nem gondolván a' dühös frantziaság újobban próbát tett, és nagyobb erővel ment a' sántz ellen. Mellyet látván B. *Davidovich* Generál, maga vitte ellenek a' tartalék compániát, és bajonetakkal üzte őket onnan el. A' negyedik colonnének, melly ott állott seregeinknek közép pontyát támadta meg, ott állott gyalog ör állóink, és *Mahóny* vadász katonái,

vitézi módon meg feleltének, és 15 Frantziát el is fogtanak. Az ellenségnek ötödik colonnéja ellen, melly darab ideig *Douciesen* túl lévő haraszt mellett állapadott meg, a' Szerviai szabad seregből való al-hadnagyot *Taborovicht* küldötte 60 emberrel *Blankenstein* huszár regementebeli fő Strázsa mester *Gr. Keglovich*, a' kik keményen meg támadván az ellenséget, tsak hamar ki üzték őket a' harasztból. Viradtakor *Lesmotten* nevű falunál lévő ör álló helyre akarván *Gr. Keglovich* katonáit ki állítani, számos ellenségre bukkant *Neuf-Maisnil* mellett, kiket minthogy lovasokból és gyalogokból állottanak, és kemény tüzet adtanak réája, meg nem támadhatott mingyárt tsupán tsak huszárjaival. Ahozképest elsőben is azon iparkodott, hogy a' lovasokat a' gyalogoktól el szakaszthassa, és a' falú előtt lévő síkra tsalhassa ki, melly tzeilyát el is érte, minekutánna néhány Szerviai szabad seregbeli és vadász katonák által az ellenséget nyughatatlankodtatta volna. Ekkor olztán lesbe állított huszárjai által a' Fr. lovaságot meg támadta, 's el üzte, a' gyalogságot pedig, mellyet a' lovaság többé nem védelmezhetett, rendeletlenségbe hozván, nemtsak tzeilyel szórta, hanem közülök 30 köz embert, 1 Oberstlájtnántot, és eggy más tisztet le is vágott, kettőt el fogott. Ebben az egész tsatában részünkről 7 ember hólt meg, 32 esett sebbe, 1 tiszt és 14 köz ember fogadtatott el. Az ellenség közzül 100 ember ölettetett meg, kik között 3 tiszt is vólt; és 1 Obristlájtnant, 1 granatéros kapitány, és 108 köz ember fogattatott el.

Valenciennes ostromoltatásának folytatásáról illyetén tudósítást tétetett a' Felséges udvari hadi Cancellária közönségessé. Juliusnak 9 ik napját meg előzőtt éjjel az ágyú rontó battériának tsinálához fogott a' pattantyús sereg, a' harmadik paralella sánzban, ennekfelette a' több battériának készítéseken is haszonnal foglalatoskodott. A' mina ásók is három minát vittének tökéletességre, és meg is töltötték azokat puska porral.

A' nevezett napon dél után szüntelen, nemcsak apró, hanem nagy fegyverből is, u. m. ágyúból és bombákból is lövöldöztek, melly tűz által 5 emberünk ölettetett és 14 sebesitetett meg. Következett napon dél után hasonlóképen keményen ágyúztak a' Frantziák, és néhány battériáinkat meg is károsították. Hanem mi is vissza fizettük a' költsönt, és a' második paralellának ágyú rontó battériáiból repült ágyú golyóbisaink által, meg némitottuk ágyúikat. Juliusnak 11 napját követett éjjel, és még reggel is folytatták a' tüzelést, mellyre az előtt való napon meg károsított ágyú rontó battériáinkból felelnünk nem lehetett mind addig, miglen ismét el készítettenek volna azok. Juliusnak 10 napját követett éjjel 310 Cs. K., 600 Anglus-Hannoverai katonák rendeltettenek a' *Trenscheé* sántzoknak készítésekre, a' mináknak ásásokra 150 Cs. K. gyalog katonák, a' battériáknak készítésekre pedig 740 ember; mind öszve 1800 ember, a' kik minden 12 órában más pihent emberek által váltattanak fel. Juliusnak 11 napjától fogva 12-ig 7 emberünk ölettetett meg az ellenség tüze által, és 22 esett sebbe.

Frantzia Ország.

Juliusnak 6-dik napján tartatott ülésben azt végezte a' N. Gyűlés, hogy a' hazájokból ki költözött Frantziáknak házaikban és örökségeikben találtatandó gabona gyűjtemény adattafson el a' közönséges piatzokon, és az abból bé vétetendő pénz, tétettefsen a' Fr. köz-társaságnak kasszájába. *Barerne* ugyan ezen ülésben tett jelentése szerént 330 livrára ment a' múlt hólnapi költség, melly, ha minden hólnapban egygy formán vagyon, 3960 millió livrára megyen a' Fr. társaságnak esztendei költsége.

La Fayette Frantzia Generálnak, a' ki is múlt esztendőben történetből fogságba esett, és a' Magdeburgi erős várba küldtetett őrizetbe a' Fels.

Prussziai király által, ezer font Sterlinget küldött *Wasingthon* Amerikai Generál ajándékba, egy hathatós vizsgálató levéllel egygyütt, mellynek foglalattyát szeretnénk tudni, és Érd. Olvasóinkal is közleni.

A' Frantzia Revolutió előtt vólt igen nevezetes Fináantz-minister *Necker*, 17 esztendővel ez előtt 2 millió livrát adott a' közönséges kasszá-nak költsön, 100 tól 5 interesre, olly fel tétellel, hogy hólnaponként fizettefsen annak interesse. — Minthogy pedig múlt Mártiusnak 28 napján hozott végzése szerént úgy nézte a' Nemz. Gyűlés *Neckert* is, mint a' hazából ki költözöttet, múlt Májustól fogvást, semmi interest nem engedett néki fizettetni. *Necker* panaszt tévén e' miatt, a' közönséges jövedelemre vigyázó deputatió helyesnek lenni találta panaszát, és azt javasolta a' N. Gyűlésnek, hogy interes pénze tovább is fizettefsen. Ellenben néhány tagjai a' N. Gyűlésnek azt sürgették, hogy valameddig számot nem ad *Necker* Fináantz ministerségéről, addig semmi interest nem kell néki fizetni. Erre a' N. Gyűlés azt végezte, hogy a' közönséges bátorságra vigyázó deputatió vizsgálja meg, ha ugyan úgy kelletik é *Neckert* tekinteni, mint hazájából ki költözött hazafit, avagy nem? (*Necker* Genevában született ember, és a' Fr. Revolutió előtt egy-néhány esztendővel hivattatott onnan a' Fináantz ministerségre, és meg kell vallani, hogyha az udvari irigység ötet ki nem üzte volna Fr. Országból, jobb lábra állította volna a' Fináantziát, mint vólt annakelőtte.)

Egygy felöl örvendetes, más felöl szomorú hírek tsengenek a' N. Gyűlés füleikbe. Rend kívül való örömmel vették *Gaston* keresztény nevet viselő seregének *Nantes* alatt *Péter* és *Pál* napján meg verettetését. Harmad nappal annak előtte hozzá fogtak a' Rojalisták *Nantes* várának ostromlásához, melly 21 egész órákig szakad-

hatatlanúl tartott. Ez által a' tűz által mind a' négy széke a' városnak meggyújtatott. — Ellenben a' városban lévő patrióta katonák és lakosok is vitézi módon viselték magokat. Harmad egész napig tartott a' városnak ostromoltatása és védelmezése. A' mint a' Párisi futó levelekből olvassuk, igen sokan vesztenek el az ostromló Rojalisták közül, és mintegy 1500 kapott közülök sebet.

Az is nem kevés öröme szolgált a' N. Gyűlésnek, hogy azok a' Generálok, a' kik Páris ellen fegyvert fogtanak, kevés követőket találtak a' nép között, sőt még azok is, a' kiket fényes igiretek által vontanak magok részére, lassan lassan el hagyták őket, 's igazságosnak lenni ismerték a' 22 nemzeti képviselőknek fogságra lett vettetéseket, a' kik azon igyekeztenek, hogy a' régi igazgatásnak formáját újra felállítsák. A' belső dolgokat folytató miniszternek jelentése szerént, kilentz osztályok vonták ki magokat, a' N. Gyűlésnek kormánya alól. — Múlt hólnapnak kezdetében égy *Bourdon Lénárt* nevű nemzeti biztos csak nem agyon verettetett Orleánsban, melly miatt kilentz polgárok, a' kik t. i. azon zenebona indítóinak lenni találtattak, halálra íltettek, és e' folyó hólnapnak 13 napján ki is végeztettek e' világból. A' halálra szententziázattaknak feleségeik, gyermekeik, sőt még a' megsértetett nemzeti biztosnak *Bourdonnak* testvér hűgai is esedeztenek a' Nemz. Gyűlésnél azoknak életben való meg hagyattatásokért, kiknek röviden azt felelték a' nemzeti képviselők, hogy az újjabb törvények szerént semmi helye nintsen a' meg kegyelmezésnek.

Más felől nem kevés nyughatatlanságra való alkalmatosságot szolgáltatnak a' N. Gyűlésnek az ettől el hajlott osztályoknak tselekedetei. — Juliusnak 10 napján éjfélkor az a' kedvetlen hír érkezett Párisba, hogy *Biroteau*, egy a' meg fogattatott N. Gyűlésnek tagjai között, de a' ki

alkalmatosságot kapott az örizetből való ki szökésre, nemcsak *Lyon* városát, hanem Fr. Ország-nak egész déli részét fel ingerlette a' N. Gyűlés ellen, és gyűlést tartván a' nevezett városban, holott sok osztályoknak küldöttei is jelen voltak, azt végezték, hogy a' Párisi N. Gyűlésnek tagjait, többé nemzeti képviselőknek lenni nem ismerik, következéspén semmi végzéseiknek nem fognak engedelmesskedni, mellyen, ha igaz a' közhir, egész *Lyon* városa örömmel tölt el, a' házak meg világosítottak, és mindenütt ki hirdettetett, 's örömmel fogadtatott az a' végezés. — Ennekfelette azt is hallották, hogy az Ország déli osztályai e' folyó hónapnak 14-dik napjára határozták legyen meg, atyafiságos öszve szövetezéseknek innepe napját. Annakutánna el foglalták a' Fr. seregeknek számokra készített *Lyon*i magazinumokat; sőt azt is el végezték magok közt, hogy a' *St. Etiennében* készített fegyvereket is kezekre kerítsék. Ugyan akkor egygy Olasz Országból azon által utazott és *Páris*ba igyeksző kurirt is el fogtanak, és minden nálla találtatott írásoktól meg fosztottanak, mellyekben a' többi közt azt írta a' nemzeti biztos *Dubois*, hogy a' Jacobinusok tellyességgel nem támaszkodhatnak az *Alpese*k közt lévő seregekre, hogy ő mind ekkorig sok pénzbeli adakozása által tartotta azokat tsendességben. Egygy más kurir is, a' kit a' Párisi N. Gyűlés 3 millió papiros pénzel, *assignatákkal* küldött az említett *Dubois* nevű biztoshoz, el fogattatott *Lyonban*, 's tölle a' papiros pénz el vétetett. Egygy rendes regimentet, a' melly a' táborba akart menni, megtartóztattak a' *Lyon*i lakosok, 's 100 ágyút húztanak a' városnak bástyáira. Az ott lakó számos fabricánsok, és manufacturisták, munkás legényeikkel egyetemben, kiknek számok egynéhány ezer főre megyen, az Előjárókhöz tsatolták magokat, és minden szempillantásban készek az ott fel állítatott osztályi gyűlésnek fegyvereikkel és véreikkel való védelmezésére.

Az említett *Lyon*i Gyűlés hat biztosokat küldött a' *Montblanki* osztályba (ezt a' nevet adta a' N. Gyűlés a' Szárdinai királytól erőszakosan el vétetett Szabaudiai hertzezségnek), annak magok szövetségekre való yonására, a' kik, az ott múlató nemzeti biztosok által el fogatatták és *Grenoble*be küldettek. Ennekfelette 1800 fegyveres embert küldötte nek a' *Lyon*i lakosok azoknak a' *Marsiliaiaknak* eleikbe, a' kik a' Párisi Jacobinusok ellen útban vagynak.

E' dolgon meg bosszonkodván a' Párisi N. Gyűlés, következő végzéseket hozott: — 1. *Lyon* városa pártos. — 2. *Biroteau* haza áruló, és mint olyan el vesztette a' törvénynek védelmét. — 3. A' pártosoknak jószágaik petsételessenek el. — 4. A' *Lyon*i polgári Előjárók, és hivatalbeliek, a' kik különös osztálybeli gyűlést engedtenek magok közt tartatni, hasonlóképen haza árulók. — 5. Minden *Lyon*i jó polgárok arra intettetnek, hogy harmad nap alatt hagyják el honnyaikat, mellyet hogyha végbe nem vijendenek, bűnösöknek és haza árulóknak fognak tartattatni. — 6. A' *Lyon*i jó lakosok kaptsoilyák magokat a' város ellen küldettendő seregekhez. — 7. Az *Alpesi* táborhoz küldetett nemzeti biztosoknak tellyes hatalmok legyen azokkal az eszközökkel való élésre, mellyeket alkalmatosoknak lenni itiléndenek a' *Lyon*i pártos lakosoknak le tsendesítésekre. — 8. Mindazok, a' kik a' Fr. közönséges társaság számára készített fegyvereket le tartóztatni méreszlik, halálal fognak meg büntettetni.

Hogy el ne felejtsük, azt hirtelik néhány újság levelek, hogy *Marat*, örökösen ki maradt a' N. Gyűlésből. Oka ez: E' folyó hólnapnak 13-ik napján, estéli 7 órakor szállása eleibe megyen egy szép ifjú leány béres kotsiban, 's engedelmet kér magának a' vele való beszélhetésre. — *Marat*, éppen fürdőben ülvén akkor, senkit sem akart maga eleibe botsátani. A' személy ismét bé üzen hozzá, hogy néki fontos beszélje vól-

na vele. Végre ő is enged a' szép leány kérésének, a' ki bé menvén fürdő szobájába, egy esedező instántziát nyújt néki bé, mellyet midőn olvasott volna *Marat*, a' leány úgy mellybe dőfő egy éles késsel, hogy egynéhány szempillantás múltán ki fújta fekete lelkét. — A' gyilkos megfogott ugyan, de nem tudatik, mitsoda végzést fog ellene hozni a' N. Gyűlés. Ha igaz, hogy *Marat* életben nem maradt, nagy ostortól szabadult meg a' Fr. nemzet.

Magyar Ország.

Budáról azt írja egy azon által utazott érdemes barátom, hogy e' folyó hólnapnak 20-ik napján, dél után 3 órakor az úgy nevezett *Neustift* külső városi templomban bé tsapván a' tüzes menkö, a' toronynak tetejét el égette, az abban lévő harangokat öfzve olvasztotta, a' templomot félig le égette, és benn a' templomban 4 óltárt sebesített meg. A' melly alkalmatossággal igen sok jeleit mutatta emberi érzékenységének, és felebaráti szeretetének Országunknak kedves Nádorispánnya, Fels. *Sándor Leopold* Austriai fő hertzeg. Még nagyobb mértékben mutatta ki jóssággal tellyes szívet ezen ifjú fejedelem, azután harmad nap múltán, estéli 9 órakor, a' midőn *Ó Budának* királyi uradalomhoz tartozó részében véletlenül tűz támadván 23 ház porrá égett. Az első háznál, a' mellyben t. i. a' tűz ki ütött, egy 13 esztendő árva gyermek, 2 ló, 3 hizott sertés és egy tehen égtenek öfzve. Ottan is meg jelent Fels. Palatinus Urunk, és éjfél után 1 órától fogva 3 óráig tulajdon kezeivel hordotta a' vizet, 's segitette óltani a' tüzet. Ennekfelette a' fellyebb említett szerentsétlen gyermeknek meg égett testét a' tűz közzül ki kerestette, és emberi módon el temettetni parantsolta. Egynéhány ezer forintra betsültetik a' tűz által okoztatott kár.

Szala Vármegyében e' folyó hólnapnak 9-ik napján estéli 7 és 8 közt, igen ártalmas és ve-

fzedelmes égi háború történt. Tudniillik sűrű fekete fellegek kerekedvén ki a' Stájer Országi hegyek között, elsőben rettentő menydörgéseket és villámásokat okoztak, annakutánna sűrű jég essöt botsátván ki magokból, 8 falunak, u. m. Szántó, Sid, Istvándi, Németfalu, Vittá, Ederits, Lesentze Tomaj határainak minden termését, u. m. gabonáit, és szőlő hegyeit semmivé tette, az apró marhákat agyon verte, a' jég első meg szűnése után következett zápornak özöne a' házakat széllyel tépte, a' gyümölcs fákat tövöstől égyütt ki szaggatta, és *Nedeczky* úr Lesentze Tomajon lévő kastélyát nagyon meg károsította. Ennekfelette, egy pajtát, mellyben a' Plébánus éppen azon napon vitetett ótatlan mézét le rakatta, a' méz meg gyúlván, porrá változtatta.

Ugyan tsak *Szala* Vármegyében, nevezetesen *Kapornakon* és *Radon*, három, három jó lovat loptak el a' zshiványok a' kotsitsok elől. A' Kapornaki Birkásnak, a' ki akkor szinte a' mezőn vólt, hirt adván kotsisa lovainak lett el lopattasokról, mérgében fejszét kapott, és diribról dabra vagdolván kotsisát, fel kontzolt testét egy bokorba hányta, mellyre harmad nap múltván reá akadván a' lúd pásztorok, 's fejről meg ismervén a' szerentsétlen kotsist, hirt adtanak az Előjáróknak, a' kik a' birkást meg fogatván, a' tömlötzbe küldötték. — A' mint onnan írja egy jó barátom, igen sok tolvajságok esnek azon a' környéken, sokan meg is fogattattak immár a' tolvajok közül, 's tömlötzben várják gonosz tselekedeteiknek érdemlett bérét.

B é t s.

Múlt Szombaton érkezett ő Felségéhez a' Prussziai királynak táborától egy kurir, *Lindennau* Gróf Obristlájtinant, és a' Fels. Prussziai királynak adjutánsa avval az örvendetes hirrel, hogy e' folyó hólnapnak 20 napján capitulációra

feladták a' Frantziák *Moguntziát* és *Kasszelt*. Ez a' kedves kurir a' nevezett napon dél után 1 és 2 óra között sok ezer embereknek látásokra 30 posta sípos postilionnal jöve bé Bétsbe a' Carinthiai kapun, és minekutánna a' városnak nevezetesebb útzeit bé lovaglotta volna, a' hadi Cancellaria előtt lováról le szállott, 's bé mutatta magát a' Hadi Tanátsnak Előülőjénél Gr. *Wallis Mihálynál*.

Elegyes Tudósítások.

A' Fels. Prussziai királynak második szülött fia *Lajos* hertzeg, a' ki e' folyó hólnapnak 16-ik napján *Moguntzia* alatt egygy kis sebet kapott, mind akkor, mind már más történetekben mutatott hadi virtusaiért, Generál Májorságra emeltett édes atya által.

Dümurier hires és a' Fr. nemzettől el pártolt Generál, arra ajánlotta magát *Koburg* hertzeg előtt, hogy ő *Valentziát* harmad nap alatt meg fogja venni. Ajánlása nem tartatott a' bé vételre méltónak lenni.

Miranda Fr. Generál számadásra vonattatván a' N. Gyűlés eleibe, a' helyett, hogy magát mentette, és tett igirete szerént, valamelly titkos dolgot nyilatkoztatott volna ki, azon panaszolkodott, hogy ő mindenfelől sok bosszúságot és üldöztetést ízened.

A' Spanyol király egész erejét a' Frantziák ellen való hadakozásnak folytatására fordította. Minthogy a' *Roussiloni* tartomány tsak nem egészen a' Spanyol hadi seregeknek hatalmokban van ; ahozképest *Bajonna* felé fordúltanak, és ottan is szerentsét akarnak próbálni.